

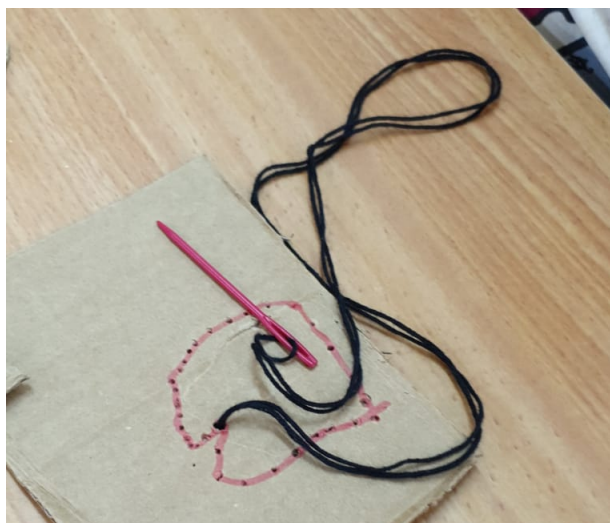

מדריך לגננת - מלאכות בגן הילדים: תפירה

כל זה יוצר והבנה שכדי לקבל תוצר - אם זה תיק או בגד לבובה - צריך להשקיע מאמץ וזמן רבים. כך מתפתחת תוך כדי עשייה תובנה חדשה, לגבי המאמץ שהושקע בכל דבר שיש מסביבנו, החל באוכל שלנו, הבגדים, הצעצועים וכו'.

מה צריך?

- למתחילים וקטנטנים: קרטונים, מחורר, "בד" רשת לרקמה, חוטי טריקו או צמר, מחטי פלסטיק.
- למתקדמים: שאריות בדים, חוטים, מחטים בלי ועם חוד, מסגרות למתיחת הבד.

איך עובדים?

אפשר להתחיל לתפור אפילו בגיל 3. בגיל הזה העבודה תהיה פרטנית ולא קבוצתית. אפשר להתחיל לתרגל את עקרונות התפירה על קרטון. לוקחים קרטון של דגני בוקר, מקפלים לשניים ומחוררים מסביב. מכניסים מחט פלסטיק או מחט ללא חוד שעליה מושחל חוט עבה, מסובבים את הקרטון ומושכים. הילדים מתאמנים בהשחלת החוט מסביב וכך נוצר להם "תיק".

כדי לעזור לילדים להפנים את סדר הפעולות אפשר להמציא גם דקלום קטן, שמדקלמים תוך כדי. למשל:

מלאכות היד מהוות חלק מרכזי בסדנת היצירה בגני הילדים. הן קשורות בפדגוגיה ובכישורי חיים ומקדמות יכולות כמו תיאום עין יד, מוטוריקה עדינה, שילוב שתי ידיים וחציית קו אמצע, תכנון, דחיית סיפוקים וסבלנות. עבודה אישית או עבודה קבוצתית עם שיתוף פעולה.

חלק ממלאכות היד הן בעצם מלאכות מסורתיות שעוברות במרוצת הדורות, ויכולות להוות חיבורים קהילתיים ובין דוריים ומסורות קדומות. בנוסף מלאכות היד פותחות את הילדים לקשר שבין חומר גלם, תהליך ומוצר, הן מעוררות חשיבה על הסביבה, המספקת לי את חומרי הגלם, ומעודדות גילוי אחריות לה.

המלאכות הקדומות מביאות יפה לידי ביטוי את ארבעת העוגנים הפדגוגיים שעליהם מתבסס המודל:

1. **יזמות ויצרנות:** במלאכת יד הילדים בשיאה של יצירה: הם נחשפים לסוגים שונים של חומרי גלם, טבעיים ולא טבעיים, ולאפשרות לשימוש חוזר בחומרים שונים. בכל שלב של רכישת הטכניקה והיכולת הם יכולים ליצור ולברוא חפצים.
2. **ביטוי אישי:** בכל סוג של מלאכת יד ובכל טכניקה שלמדו, יכולים הילדים לבטא את עצמם ואת יכולותיהם.
3. **סביבות חיים מגוונות:** המוקדים של מלאכות היד ברחבי הגן מפגישים את הילדים עם הקשרים שונים, אותנטיים. המלאכות גם מאפשרות גמישות והילדים יכולים ליישם את הטכניקות שלמדו בהקשרים שונים.
4. **קהילתיות:** מלאכות היד מחברות את הילדים לידע קדום, משהו שאבותינו ידעו לעשות. למידה מסבתות וסבים ועשייה בצוותא יוצרת חיבור בינדורי ושפה משותפת.

תפירה, כמו מלאכות יד אחרות, היא דרך נהדרת לחשוף את הילדים לתהליך שלם: החל מחשיבה על התוצר הרצוי, תכנון העבודה, התארגנות והכנה של החומרים הנדרשים, וכמובן העבודה עצמה, שיכולה להימשך פרק זמן משמעותי.

הדג קפץ למים (המחט יורדת) וחזר אל השמים (מושכים את החוט מהצד השני). כאשר כבר שולטים בתנועה הזו קל יותר להתחיל לתפור בבד.

אחרי הקרטון עוברים לעבודה עם בדים ומחטים ללא חוד, ובהמשך למחטים רגילות. ומה קורה אם נדקרים? זה חלק מהתהליך, ומהניסיון לומדים איך להיות זהירים ולא להידקר.

בגני טרום חובה וחובה התפירה נעשית בקבוצות, בשולחן עבודה עם גננת שמכוונת אותם, ונהנים גם מהחברותא שבישיבה יחד.

אחרי שמכירים את הטכניקה יש אינסוף אפשרויות:

אפשר ללמוד סוגי תכים (איקס, מסרק וכד').

אפשר להכין חפצים מגוונים, שבהם הילדים משתמשים ביום יום. לדוגמה בגני חמ"ד יכינו ארנק לצדקה. אפשר לתפור כריות לפינת מנוחה, תיקספר, בגדים לבובות, כיס לחלה לימי שישי.

אפשר להביא מהבית בגדים שנקרעים ולתקן אותם במקום לזרוק, ותוך כדי ללמוד קצת על תרבות הצריכה ועל האפשרות שלא חייבים מייד לקנות חדש.

אפשר שכל ילד/ה יתפור משולש בד, ולהכין לגן שרשרת דגלים צבעוניים לתלייה בחגיגות ושמחות.

